KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Lipca.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1830.

№ 177.

WSPOMNIENIA.
Zatwierdzenie ustaw Orderu Niepokalanego poczęcia 1634.

Wczoraj w Kościele XX. *Piiarów* w obec licznie zgromadzonego Ludu, odbyło się uroczyste Nabożeństwo iako w dzień S. Józefa Kalasantego ustanowcy szkół pobożnych.

N. PAN raczył mianować *Kamerjunkrami* Dworu Król: Pols:, Tytusa *Potockiego*, Janusza Hr. *Rostworowskiego*, Ludwika Hr. *Grabowskiego* i Eugenjusza *Deszerta*.

Konserwator Gabinetu Rycin Król: Alexan: Uniwer: *Piwarski*, udarowanym został od J. C. M. Wielkiej Xżnej Wejmarskiej kosztownym brylantowym pierścieniem.

Onegdaj w Głównym Ratuszu odbyło się posiedzenie Członków Towarzystwa Wspieraiącego Instytut *Dzieci moralnie zaniedbanych*. Hrabia Fryde· *Skarbek* Referendarz Stanu, założyciel tak tego iak innych tyle użytecznych Instytutów, zdał sprawę z dotychczasowego działania. Umieszczamy kilka wyiątków tej sprawyzdania. „Pierwszy zgłosił się do mnie P. Szczepan *Wiśniewski* Podsekretarz Kom: Rzą: Wojny i ofiarował 2 procent od rocznej pensji i emerytury swoiej, na ten cel, zachęcaiąc mnie do tego abym uczynił odezwę do Publiczności, o składanie ofiar, z którychby dom poprawy dla zepsutych dzieci zaprowadzić i utrzymać można. Idąc za natchnieniem tych tak życzliwych chęci, zaniosłem prośbę do Rady Admini: o dozwolenie uczynienia podobnej odezwy, a uzyskwszy w d. 20 Stycz: 1829 r. przychylną odpowiedź, ogłosiłem w pismach publicznych odezwę do przyiaciół ludzkości o wspieranie zamiarów naszych, i porozumiawszy się z ówczesnemi Radcami Obywatelskiemi z Cyrkułów M. S. Warszawy, uprosiłem ich o zbieranie składek iakieby na zamierzony Instytut ofiarować chciano; sam zaś wsparty łaskawą radą i pomocą JOX. Woiewody *Czartoryskiego* i Hra: Andrze: *Zamojskiego*, starałem się o obmyślenie przytułku dla dzieci którebyśmy za pomocą uzbieranych funduszów przyiąć i utrzymać mogli. Stosownie do warunków w odezwie moiej ogłoszonych, przystąpiło dotychczas 45 osób prywatnych do dobroczynnego stowarzyszenia maiącego zapewnić fundusze na utrzymanie Instytutu. Roczne składki przez nich na pierwsze 10 lat ofiarowane, zapewniaią temuż zakładowi 3300 złp. rocznego dochodu. Zgromadzenia Rzemieślnicze M. S. Warsza: zapisały rocznie na tenże cel zł. 1290. JWW. Radca Stanu Prezydent i Wice Prezydent Muni: M. S. W. nie tylko że raczyli zachęcać Zgromadzenia Rzemieślnicze do tych składek, lecz wyiednali prócz tego u Rządu zasiłek roczny zł. 5000, z kassy Bióra Kontrolli Służących na uposażenie Instytutu naszego, tak dalece iż dochody na teraz onemuż zapewnione wynoszą w ogóle 9590 zł. (Tu wyliczył ofiary rozmaite w gotowiźnie i materjałach, za które został nabyty Dom blisko *Czystego* i iuż prawie na Instytut urządzony.) Maiąc tym sposobem zapewnioną możność opatrzenia pierwszych potrzeb instytutu, staraliśmy się znaleść osobę ufności godną, którejby prowadzenie wychowańców poruczone być mogło, i mamy niepłonną nadzieię, iż ta która ofiarowała poświęcić usługi swoie Instytutowi, go-

dnie odpowie powołaniu swemu. Przyiął bowiem ten obowiązek na siebie P. Stanisław *Jachowicz* zaszczytnie znany z pism swoich dla Dzieci. Przywiązanie iakie w uczniach swoich wzbudzać umie i gorliwość z którą się usługom nauczycielskim poświęca, iest zapowiednią korzyści iakie wychowańcy naszego Instytutu z prac iego odniosą. Szczególniej zajmowali się sprawami Instytutu (prócz naczelników władz kraiowych), Xiąże Adam *Czartoryski*, Hrabia Andr: *Zamojski*, PP. Szcze: *Wiśniewski*, Paweł *Dorantowicz*, Andr: *Brzeziński*, Jan *Gregorowicz*, Michał *Piotrowski* i Nap: *Horbowski*.“ Zakończono posiedzenie wybraniem następuiących osób. Opiekunowie: Xże Woiowoda *Czartoryski*, Hrabia *Mostowski* Minister Spr: Wewnę: Hrab: *Bniński* Kasztelan. Prezesem Hra: Fr: *Skarbek*, Członkami Rady: Szczep: *Wiśniewski*, Hra: And: *Zamojski*, Paw: *Dorantowicz*, L. A. *Dmuszewski*, Hen: *Nakwaski*, Jak: *Rudnicki*, X. *Błachowicz* Bernardyn. Zastępcy: Anto: *Szatyński*, *Gąsiewski*. Kassjer Józ: *Gotti*, Sekretarz *Horbowski*.

Reszta osób należących do Dworu N. PANA, wyiechała wczoraj do Petersburga. Hrabia *Potocki* Wielki Mistrz obrzędów wyiechał do Paryża, a Kasztelan, Radca stanu Hrabia *Plater* do Gdańska. (Podkanclerzy Hra. *Neselrode* wyiechał nie do Petersburga iak było doniesionem, lecz do wód w Niemczech, od których wracać ma przez Warszawę).

Wczoraj w nowym lokalu Resursy Kupieckiej (dawniej pałac Mniszkowski) na pierwszym obiedzie znajdowało się 200 osób. Dolne pokoie są iuż prawie ukończone; w sali iadalnej 200 osób wygodnie mieścić się może; ściany wszystkich pokoiów i sufity są obite pięknym papierowem obiciem, z rękodzielni o której onegdaj donieśliśmy obszernie. Sale górne czyli *balowe* będą ukończone przed Karnawałem. Ogród będzie także wkrótce urządzony. W czasie wczorajszego obiadu, przy odgłosie harmonji, chórem śpiewano pieśń *Niech żyie Polski Król*. Spiewano oraz ułożonych na prędce kilka strof stosownych, ostatnia z nich przy spełnieniu kielicha przyiaźni, była w następuiących wyrazach:

Tu po trudach, troskach, znoiu,
Gardząc płochym, zgubnym zbytkiem,
Wytchnąć możemy w pokoiu
Łącząc przyiemność z użytkiem;
Więc powtórzmy w błogiej chwili
„Kochajmy się, kochajmy przyiaciele mili.“ —

Od dnia 21 Czerwca do 1 Lipca, ze skarbonki *Upadam do nóg*, wpłynęło zł. 3. Lecz w dniu 28 Czerw: Instytut Głuchoniemych otrzymał następuiące ofiary: 1) Od Łaskawej Dobrodziki zawsze o Instytucie pamiętnej, dukatów 5. 2) Od Anonima Dobroczynnego przychylnego Instytutowi, przeznaczone quantum na Koncert P. *Zontag*, maiący być danym dla ubogich Instytutów zł. 20. 3) Od Ojca stroskanego po zgonie ukochanej Córki dukatów 15. — NB. W Kurjerze War: Nrze 173 przy wymienieniu ofiar zamiast „Jana Nepomucena i Franciszki z *Bieniewskich Lasockich*“ być powinno Jan Nepomucen *Lasocki* i Franci: z Mniewskich *Lasocka*“ z Brochowa Obwodu Socha:

Dukaty, mianowicie holenderskie nowe, poszukiwane były w końcu zeszł: tygodnia. Najwięcej odchodzi ich na prowincją za zboże, iednak i do Rossji wiele wysłano. Co do listów zastawnych, odbyt, iakiego na początku tygodnia doznały, choć był tylko chwilowym, podniósł iednak ich cenę. W obligacjach udziałowych małe robiono interesa; zaczynaią iednak odzywać się ochotnicy do ugód na dostawy w terminach.

Ogólnego wpływu z Koncertów Panny *Zontag* danych w Warszawie, licząc w to dany na Ubogich, było 71,000 złp.

Wczoraj *Chłop miljonowy* 36ty raz dany, ieszcze sprowadził do Teatru Narodo: 750 widzów. JP. *Nowakowski* przywołany.— W Teatrze Rozmaitości wznowiona Komedjo-Opera *Obiadek z Magdusią* ubawiła obecnych. Występuiącą iako Gość JPani *Muszyńska* podobała się; byłaby przydatną do Komedjo-Oper tak często dawanych na tej scenie. Przywołani wszyscy.

Nowe dzieła w Księgarni Zawadzkiego i Węckiego. Opisanie pierwszej wystawy publicznej wyrobów rękodzielniczych Rossyjskich w St. Petersburgu r. 1829, zł. 6.— Arytmetyka napisana p. A. O. *Kamińskiego* z przypisami 2ch części, zł. 8.— *Olgierd i Olga* czyli Polska w iedynastym wieku p. A. *Bronikowskiego*, wolne tłumaczenie z niemiec: oryginału Tom 3ci, zł. 5.

Wkrótce w Teatrze Narodowym przedstawioną będzie wznowiona Traiedja Alfjerego *Saul.*

Icyk *Tuchland* Izraelita Krawiec mieszkaiący przy ulicy Nowiniarskiej pod Nr 1800, tak dokładnie zszywa przedziurawienia w sukniach i przegryzienia przez *mole*, że najmniejszego śladu niezostawi dawniejszego nadpsucia.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połu: 17.

Cena zboża podnosi się we wszystkich miastach Królestwa Polskiego.

Z Odessy donoszą, iż od czasu zaprowadzenia wolnej żeglugi na czarnem morzu, handel bardzo się ożywił; statki różnych narodów krążą ciągle po morzu; a szczególniej *Grecy* staraią się odnawiać dawne swe stosunki handlowe, mnóstwo różnych towarów przesyłaią do Azji, szczególniej wełna, len, smoła i szklanne wyroby, znaczny tam odbyt znajduią. Właściciele dóbr ziemskich łożą wielkie koszta na ulepszenie gatunków wełny i niedługo staną ich owczarnie na równi z niemieckiemi.

Dnia 25 z. m. iako w 300letni Jubileusz Sekularyzacji oddania Konfessji *Augsburskiej*, połączone zostały w *Wrocławiu* tameczne wyznania Luterskie z Reformowanem. Obadwa wyznania przyięli Liturgją, która dla prowincji Szlązkiej nowo przypisaną została. — Xże *Wejmarski* udał się do *Karlsbadu* dla poratowania zdrowia, dokąd także wkrótce uda się J. C. M. dostojna Jego Małżonka. — Jak tylko wyprawa wojska Francu: która iuż wylądowała na brzegu Afryki, zgromadzi potrzebną amunicją, żywność, materjały itp. natychmiast uda się wprost pod Algier, przed którym we 2 dni stanąć może. Przeto Ministerjum wojny w Paryżu spodziewa się wkrótce odebrać wiadomość, która zapewne doniesie o stanowczej bitwie albo poddaniu się Algieru. — W *Badenie* 2 tygodnie temu, spadł tak gęsty śnieg, że sankami iechać było można! — W *Paryżu* rozchodzą się teraz rozmaite wieści względem wyprawy Francuzkiej pod Algierem, którym iednak dotąd zawierzyć nie można. — We Francji Zandarmy badaią ściśle podróżnych na wszystkich traktach publicznych, przeglądaiąc ich paszporta lub inne dowody. — Dnia 20 z. m. Biskup *Chichesterski* dawał Kommunją Królowi Angiel: którego życie bliskiem iest końca.— Wkrótce utworzona będzie kolej żelazna na całej drodze z *Liwerpolu* do *Manszestru*.— W końcu z. m. *Paganini* dawał koncert w mieście *Brenindze* w tamecznym teatrze miejskim. —W *Portugalji* teraz w sądach Kryminalnych iest 20,000 spraw o zdania polityczne.— W roku zeszłym na wyspie *Kubie* umarł handluiący wiktuałami, maiąc lat 80, był to bardzo uczciwy człowiek, żył bezżenny do 70go roku życia swego; znajduiąc się na smętarzu, ujrzał Dziewczynę 18 letnią, niezmiernie płaczącą nad mogiłą iej Matki, przed kilką dnia-

mi zmarłej, była to uboga niewiasta, a iej dobra Córka służąc, oddawała prawie wszystką płacę z zasług na wyżywienie Matki. Starzec tak został wzruszony łzami tej Dziewczyny, że ofiarował iej cały swój dość znaczny maiątek; przyięła tę ofiarę, lecz pod warunkiem że ią zaślubi. Przystał na to, żyli przykładnie przez lat 10, a przy pochowaniu zwłok iego, zacna Żona zemglała, i iuż iej do życia nie zdołano przywrócić!

(*Art: nades:*) PP. J. Seguin i Montgolfier z Lugdunu, którzy wystawili mosty wiszące na łańcuchach w Serrier, Chazet, Beaucaire i innych miejscach, zbudowali nowy most w Bemoulin, na drodze z Awinionu do Nismes. Most ten o iednej arkadzie, ma 417 stóp Polskich długości, 14 szerokości i ma drogę dla powozów, a 2 trotoary dla pieszych. Prefekt tamtejszy, kazawszy doświadczyć mocy onego sposobem zwyczajnym, dozwolił po nim ieździć. PP. Seguin Montgolfier ieszcze w Sierpniu r. b. maią wystawić most Rodanie pod Valence w Delfinacie, długi na 764 stóp, a szeroki na 25 stóp; podpierać go będzie ieden filar na środku. Otrzymali oni rozmaite przywileie na rzekach Marne i Meuse. Francja winna im większą część tego rodzaiu mostów, które prawie powszechnie za najlepsze są uznane.

DONIESIENIA

Niżej podpisana zawiadamia Osoby interessowane że przeniosła swe mieszkanie z Pałacu dawniej Olbromskich na ulicę Elektoralną do domu W. Rabszke Nr 795 w pierwszej bramie od ulicy Żabiej na 2gie piętro od frontu gdzie i Sala malowania KWIATÓW d: 4 Lipca otwartą została. — *Henrietta Beyer*.

Osoba płci żeńskiej mieszkaiąca przy ulicy Pawiej pod 2353 idąc z Dzielnej ulicy po lewej stronie w pierwszym drewnianym Dworku, życzy wejść w obowiązki GOSPODYNI DOMU lub DOZORU nad małemi DZIECMI na prowincji lub w stolicy, ile że posiada chlubne świadectwa trudniąc się iuż temi obowiązkami.

SIKAWKA wozowa średniej wielkości, przydatna dla zabespieczenia od Ognia w różnych zabudowaniach, iest do sprzedania pod Nr 1252 ulica Nowy Swiat u Majstra Kowalskiego w tymże domu.

Zawiadamia Szanowną Publiczność, iż w dniu 6 Mca Lipca r. b. 1830 o godzi: 10 z rana, tu w Warszawie przy ulicy Tamka Nr 2879, sprzedawane będą przez publiczną Licytacją, Fortepjan, Biórko, Szafa za szkłem, Łóżka, i inne Ruchomości, a to za gotowe pieniądze więcej daiącemu.—*Błażej Swierczewski* Komornik T. C. Iszej Jnstancji W. M.

Dobra Ziemskie KALEŃ w Powiecie Błońskim, Obwodzie Warszawskim 4 mil od Warszawy, półtory mili od Nadarzyna odległe, są z wolnej ręki do przedania przez plus Licytacją na Terminie d: 16 Lipca r. b. o godzinie 4 po południu przed W. Truszczyńskim Reientem Kancellarji Ziemiańskiej W. M. w Warszawie w Kamienicy przy ulicy Nowomiejskiej pod Nr 161 Kancellarją urzędowania swego maiącym, gdzie o warunkach Licytacji dowiedzieć się można. Dobra te maią przeszło 26 włók Chełmińskich rozległości, 2 włóki młodocianego Lasu, Siano i Pańszczyznę dostateczną. grunta Żytne, Budowle zaś tak Dworskie iako też Wiejskie są po większej części nowo wyrestaurowane.

Potrzebnym iest FRANCUZ rodowity na Wieś za granicę w Cessarstwo Rossyjskie w Gubernią Grodzieńską, któryby posiadał doskonale swój ięzyk i mógł uczyć Gramatykalnie. Bliższa wiadomość w domu Potockiej przy ulicy Franciszkańskiej Nr 2258 na pierwszem piętrze.

Suczka z gatunku Wyżełków Angielskich, biała, z kasztanowatemi łatami, zabłąkała się wczoraj w południe; kto ią odniesie do Kassjera Teatru Narodowego, odbierze przyzwoitą nagrodę.

Popielata młoda WYŻLICZKA małego rodzaju Psów Angielskich gładkich, z uszami długiemi i dość długo uciętym ogonkiem, cała cętkowana drobnemi ciemnemi kropkami i łatki kasztanowate po sobie, oraz na łapkach swoich maiąca, w dniu 4m Lipca r. b. między 10tą a 11tą godziną z rana zabłąkała się, ktoby ią znalazł, raczy onę odesłać na 2gie piętro pod Nr 8 Stancji, w domu pod Nr 543 przy ulicy Długiej za co nagrody złp: 18 odbierze.

TEATR NARODOWY. Jutro Drama *Nienawiść ludzi i żal*. (Dla słabości JPani *Meierowej*, iej Koncert odłożony do Czwartku.)

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś *Niezgody domowe*, *Panna Pułkownik* i 7 raz *Wniaszek z Ukrainy*. (Dla słabości JPana *Maiewskiego* żądane sztuki niemogą być dane.)